

Møtereferat

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Møte i Regelverksutvalget for økologisk produksjon 15.11.2022

Sted: Landbrukets Hus - Hollendergata 5, Oslo (Norges Bondelag)

Deltagere:

Grete Lene Serikstad	NORSØK (møteleder)
Lene Nilssen	Debio
Anne Marit Nordskog	Debio
Finn Avdem	Nortura
Kari Marte Sjøvik	Norges Bondelag
Kai Funderud	Felleskjøpet Agri SA
Isabell Lien	Nofima
Randi Therese Garmo	Tine SA
Markus Hustad	Økologisk Norge
Liv Astrid Eikeland	Landbruks- og matdepartementet (observatør)
Helge Vittersø	Landbruksdirektoratet (observatør)
Øygunn Østhagen	Mattilsynet
Monica Stubberud	Mattilsynet (referent)

Ikke tilstede:

Gerald Altena	Debio
Kjersti Berge	Norsk Landbruksrådgiving
Johan Warlo	Norges bonde- og småbrukarlag
Pierre Sachot	Biologisk-dynamisk Foreining

Dagsorden:

- Sak 1. Godkjenning av innkalling og dagsorden
- Sak 2. Godkjenning av referat fra forrige RVU-møte
- Sak 3. Presentasjon NORSØK - Utredning svin
- Sak 4. Oppsummering spørreundersøkelse husdyrgjødsel 2022
- Sak 5. Tilsetningsstoffet karragenan i økologisk produksjon
- Sak 6. Innspill til Copa Cogeca – utfordringer nytt økologiregelverk
- Sak 7. Aktuelle regelverksprosesser
- Sak 8. Aktuelle utredninger for 2023
- Sak 9. Andre spørsmål
- Sak 10. Eventuelt og neste møte

Referat:

Sak 1. Godkjenning av innkalling og dagsorden

Ingen innspill til innkalling og dagsorden.

Sak 2. Godkjenning av referat fra forrige RVU-møte

Vi gjennomgikk oppfølgingspunkter nevnt i referatet fra sist RVU-møte.

Sak 2: NORSØK planlegger å skrive en artikkel om «hvorfør kunstgjødsel er forbudt i økologisk produksjon». NORSØK har ferdigstilt denne artikkelen, og skal formidle den til alle deltakere i RVU.

Sak 3: Det ble vist til at Innovasjon Norge bør få oversendt informasjon om krav og kostnader som nytt økologiregelverk innebærer. RVU oversender informasjon om dette. Dette er fulgt opp og tatt imot av Innovasjon Norge.

Sak 8 om organiske gjødselslag: RVU skal utarbeide en uttalelse om anbefaling til videre oppfølging av dette området. Dette er ikke gjort. Gerald Altena utarbeider et utkast i samarbeid med Økologisk Norge, og oversender til alle deltakere i RVU for innspill. Det ble også stilt spørsmål til muligheten for Debio å kunne sertifisere økologisk gjødselprodukt med forutsetning av at produktet kun inneholder økologiske ingredienser (tilsvarende som i Danmark). Dette følges opp i neste RVU-møte.

Sak 3. Presentasjon NORSØK - Utredning svin

NORSØK v/Kristin Sørheim presenterte en [utredning om økologisk svinehold](#). I utredningen er det informasjon om anbefalte løsninger for å fremme økt dyrevelferd og naturlig atferd i tråd med det nye økologiregelverket. Det er også anbefalinger for å ivareta miljø- og smittehensyn. I rapporten er det beskrevet eksempler både fra litteraturen og gårdsbesøk, og det oppsummeres at det er mulig å legge til rette for utegris og økologisk produksjon i samsvar med nye regler de fleste steder i Norge.

NORSØK informerte om plan for oppfølgende prosjekt for området, og plan for formidling av informasjon. Det skal lages tema-ark som beskriver ulike praktiske løsninger for hold av økologisk svin.

NORSØK lager en kort oppsummering av anbefalinger for hold av økologisk svin som Mattilsynet kan legge inn i [Regelverksveileder for økologisk landbruk](#).

Sak 4. Oppsummering spørreundersøkelse husdyrgjødsel 2022

Debio har i 2022 gjennomført en spørreundersøkelse om bruk av ikke-økologisk gjødsel i økologisk produksjon. I møtet ble det presentert en oppsummering av foreløpige resultater. Det er behov for en tilleggsundersøkelse for å klargjøre ett område i undersøkelsen. Debio Info skal ferdigstille undersøkelsen, og vi kommer tilbake til området i neste RVU-møte.

Det var en diskusjon om området i møtet, og det er stor interesse for resultatene.

Sak 5. Tilsetningsstoffet karragenan i økologisk produksjon

Økologisk Norge v/Markus Hustad presenterte et saksframlegg og en faglig oversikt over tilsetningsstoffet karragenan (E407), som er tillatt å bruke i produksjon av økologisk mat. De viste til at det i løpet av de siste årene har blitt publisert studier som setter spørsmålsteget ved om stoffet kan ha negative helseeffekter. Økologisk Norge mener at karragenan med bakgrunn i føre-var prinsippet ikke bør være tillatt å bruke i økologisk produksjon, og etterspurte i møtet muligheten for å fjerne tilsetningsstoffet fra positiv listen.

Debio informerte om at tilsetningsstoffet ikke er i bruk i økologisk produksjon i Norge.

Mattilsynet informerte om at vi ikke kan forby bruken av tilsetningsstoffet i Norge, siden vi har et felles EØS-regelverk. Vi har imidlertid mulighet til å påvirke videreutvikling av økologiregelverket. Det pågår et arbeid i EFSA for revurdering av tilsetningsstoffet, og Vitenskapskomiteen for mattrygghet skal gjennomføre en vurdering.

Det var en diskusjon i møtet. Det ble bestemt at vi skal avvente ny kunnskap fra EFSA om området, og diskutere temaet videre i neste møte.

Sak 6. Innspill til Copa Cogeca – utfordringer nytt økologiregelverk

Norges Bondelag v/ Kari Marte Sjøvik informerte kort om Copa Cogeca. Det er mulighet for å svare på en spørreundersøkelse sendt av Copa Cogeca om hovedutfordringer med nytt økologiregelverk. Debio og Mattilsynet ga innspill til dette i møtet, og skal sende innspillet til Bondelaget innen fristen 19. november. Bondelaget besvarer spørreundersøkelsen.

Sak 7. Aktuelle regelverksprosesser i 2022

Mattilsynet orienterte om aktuelle regelverksprosesser i 2022. [Økologiforskriften](#) for implementering av nytt økologiregelverk ble gjeldende i Norge fra 25 juni. Mattilsynet vektlegger gode regelverksveiledere for å legge til rette for god informasjon om nytt økologiregelverk. Det ble oppfordret i møtet til å sende innspill til veilederne dersom det er områder som det er behov for å tydeliggjøre ytterligere.

Selv om det er utarbeidet et nytt økologiregelverk, er det fortsatt områder som skal utvikles videre og utarbeide nye regler for. Mattilsynet informerte om hovedområdene som er til diskusjon, og som vil diskuteres videre i 2023. Mattilsynet oppfordret RVU-medlemmer til å gi innspill til nye regelverksområder i forbindelse med at kommentert dagsorden blir sendt til alle i forkant av EU-møtene. Det er størst mulighet for å påvirke utvikling av nytt økologiregelverk i begynnelsen av regelverksprosessen, og dersom vi har gode argumenter og konkret informasjon om mulige konsekvenser for økologiske virksomheter.

Sak 8. Aktuelle utredninger for 2023

I møtet ble det informert om total økonomisk ramme for RVU-utredninger i 2023, og vi diskuterte hvilke områder som er aktuelle for utredninger. Det er Mattilsynet som har ansvar for å utarbeide og bestemme en plan for RVU-utredninger i 2023.

Foreløpig plan for gjennomføring av utredninger i 2023 er følgende:

- Bruk av ikke-økologisk gjødsel i økologisk landbruk. NORSØK presentert en foreløpig plan for dette arbeidet i møtet. Det ble diskutert omfanget av utredningen, og hva som bør vektlegges. Det ble oppfordret til å sende innspill til områder som bør inkluderes i utredningen.
- Nye regler for oppdrett av økologiske insekter, og muligheter og praktiske løsninger innenfor nye regelverksrammer. NIBIO skal ferdigstille dette arbeidet i 2023.

Sak 9. Andre spørsmål

NORSØK etterspurte en orientering om hva som skjer med regelverk for gårdskompostering og tolkning/kontroll av dette framover.

Mattilsynet orienterte om at dette i hovedsak reguleres gjennom regelverk for gjødselvarer og animalske biprodukter. Siden det ikke er regelverket for økologisk produksjon som regulerer dette området ble ikke temaet diskutert i møtet. Det kan imidlertid være aktuelt å oppsummere informasjon om dette i utredningen som NORSØK skal utarbeide i 2023. Det samme gjelder informasjon om status for regler for bruk av marine restråstoffer som gjødsel i økologiske landbruk.

Sak 10. Eventuelt og neste møte

Neste møte blir 19.04.2023 hos Økologisk Norge. Dette blir et fysisk møte. Det skal vurderes å gjennomføre ett fysisk og et digitalt møte per år.